

Kezek

Ranko Marinković novelláját rádióra alkalmazta:

Frane Adum

*Hangtér: utca. Háttérben, második és
harmadik plán, közlekedési zaj.
Előtérben lépések.*

I.: Nézem őket...
II.: Két hátratett kéz egymásba fonód-
va...
III.: pihen egymáson.
I.: A bal törleszkedik a jobb,
II.: az ügyesebb,
III.: az erősebb,
IV.: az okosabb,
II.: a komolyabb ölében.
I.: Azt is mondanám, hogy idősebb, ha
nem tudnám, hogy együtt születtek:
II.: Egy anyától
III.: és egy apától.
II.: Együtt fogamzottak,
IV.: az anya és az apa közös akaratá-
ból;
I.: itthagyták őket maguk helyett,
II.: hogy földből
III.: kenyeret dagasszanak.
IV.: Vágyból
I.: és göresből születtek,
II.: éjszakai lázálomból
III.: önkívületből
IV.: és most járják a világot

I.: ölelkezve,
II.: szerelmesen
III.: elválaszthatatlanul
IV.: ketten.
II.: Két kéz.

Rövid szünet.

I.: A jobb átölelte ujjaival a balt
II.: figyelmesen és gondosan,
III.: mint a kutya fogai közt a köly-
két.
I.: A bal becézgeti magát a jobb ölén,
II.: játszik.
III.: Hüvelykujjával tapogatja a többi
ujját...
IV.: A bal énekel:

I, II, III és IV skáláznak

I.: do	I.: do
II.: re	II.: si
III.: mi	III.: la
IV.: fa	IV.: sol
I.: sol	I.: fa
II.: la	II.: mi
III.: si	III.: re
IV.: do	IV.: do

Egy ujj indulót dobol.

I.: Ez idegesíti a jobbat és megkérdi:
Jobb: Mit csinálsz?
Bal: Mit csinálnék? Énekelek.
Jobb: Énekelsz? Mit énekelsz?
Bal: Hallottad: „do-re-mi-fa” és „Fel-fel vitézek..”
Jobb: (Gúnyosan.) Fel-fel vitézek? Badarság! Mintha katona volnál.
Bal: Mintha csak a katonák énekelnék, hogy „Fel-fel vitézek...”! Énekelik a gyerekek is.
Jobb: De te nem vagy gyerek.
Bal (Dühösen): Nem vagyok se katona, se gyerek, de miért ne énekelnék? Azért is énekelek!
Énekel.
Jobb (Komolyan): Hiszen te írni sem tudsz! Nevetséges, hogy így kényeskedsz.
Bal: Hát mi mást csináljak? Hallgassak vagy számoljak az ujjamon, mint az uzsorás?
Jobb: Azt akarod mondani, hogy én uzsorás vagyok?
Bal: Te nem számolsz az ujjadon.
Jobb: Hanem mit csinállok?
Bal: Dolgozol és cselekszel, ahogyan egy írástudatlan bolond mondta.
Jobb: Honnan tudod, hogy ezt egy bolond mondta? Hiszen nem is tudsz olvasni.
Bal: Te sem.
Jobb: Én tudok írni.
Bal: De olvasni nem tudsz!
Jobb: Én legalább tudok könyvet lapozni, de te még azt sem. Te csak tartani tudod a könyvet, amíg én lapozok. Ő olvas, én lapozok, te meg, mint egy állvány, tartod a könyvet. Ez minden. Többet nem tudsz. A könyvet is csak a súlyáról ismered.
Bal: Én is tudok lapozni. És ha Ő balkezes volna, írni is tudnék!
Jobb: Írni? Az lehet. De hogyan?
Bal: Úgy, mint te. Talán még jobban is, ha Ő balkezes volna, mindent úgy tudnék, mint te, még jobban is.
Jobb: Bábukat is tudnál mozgatni?
Bal: Tudnék.
Jobb: Festeni is tudnál?
Bal: Festeni is tudnék.
Jobb: És tudnál három nyulat festeni a kisujjam körmére?
Bal: Nyulat is tudnék festeni a kisujjad körmére. De miért éppen a te körömödre?
Jobb: Talán a magadéra? Badarság! Azt még én se tudom. Azt senki se tudja.
Bal: De én tudnám!

Jobb: Szóval, te még a saját körmődét is le tudnád vágni?
Bal: Természetesen. Hiszen neked is le szoktam vágni!
Jobb: Nekem igen. De magadnak? Azt senki se tudja.
Bal: Már megint: „senki se tudja”! Én tudnám!
Jobb: Csak hivalkodol, de egy bolhát se tudnál megfogni.
Bal (Fitymálva): Bolhát? Már nem egyet fogtam!
Jobb: Hát varrni tudnál-e?
Bal: Varrni is tudnék.
Jobb: És a cernát is be tudnád fűzni a túbe? Azt már nekem kellene megcsinálnom.
Bal: A cernát is magam fűzném be a túbe. Mindent magam csinálnék.
Jobb: A nyakkendőjét is magad kötnéd meg?
Bal: Magam kötném meg.
Jobb: Orvosságot is te csöpögtetnél a szemébe?
Bal: Én csöpögtetnék.
Jobb: Meg is borotválnál?
Bal: Megborotválnam.
Jobb: De Ő nem hagyáná, hogy te borotváljad.
Bal: Miért ne? Jobban megborotválnam, mint te.
Jobb: Te elválnád a nyakát.
Bal (Sértődötten): Nem vagyok gyilkos! De te megtennéd. Ezt különben is egyszer már megkísérelted.

Rövid szünet.

Jobb (Meghunyázkodva, bűnbánóan): Azt hittem, hogy ezt akarja. Csak szót fogadtam neki...
Bal: Szót fogadtál? Azt nem mondta, hogy öld meg.
Jobb: Az Ő kívánsága számomra parancs. Azt hittem, hogy őszintén akarja.
Bal: Ahá, szóval azt akarod mondani, hogy Ő nem őszinte. És ki mondta neked, hogy Ő akarja?
Jobb: Azt hittem, hogy akarja... Bánatos volt. Egész éjjel le se hunyta a szemét. Törölgettem vizes homlokát, egyik cigarettát a másik után gyújtottam neki, és megírtam a búcsúlevelet. Nyögött, sóhajtozott, harrapta a párnát... Suttogta: „Véget kell vetni mindennek! Nem bírom tovább!” Ő maga vitt oda a beretvához.
Bal: S te rögtön azt hitted: azt akarja, hogy vágd el az én ereimet?
Jobb: Ne kínozzál. Mit tehettem én, ha Ő maga is mondta...

Bal: Mit mondott? Hogy nem bírja tovább, hogy véget kell vetni mindennek?... Ezek csak szavak! A szavakat nem az akarat szüli, hanem a nyelv. Könnyű a nyelvnek, mindent összebeszélhet: attól még senki se hal meg. A nyelv kimondja a szavakat (mindig ugyanazokat a jólismert szavakat), és a szavak szétoszlanak, mint a füst. És nem történik semmi. A világ továbbra is jár, eszik, cigarettázik, alszik, és újra beszél, és újra nem történik semmi. A világ beszélni akar, de akaratát nem szavakban fejezi ki: sőt, a szavakkal csak rejtegeti szándékát. A szó csak álarc. Ő nem azt gondolja, amit beszél.

Jobb: Miből tudjuk meg, hogy mit akar, ha nem a szavakból?

Bal: Legkevésbé a szavakból. Ő azt mondja, hogy „véget kell vetni mindennek”, de ezt valójában nem akarta. Én tudtam.

Jobb: Honnan tudtad?

Bal: Tudtam. Talán éppen azért tudtam, mert ügyetlen, gyenge és buta vagyok. Igen. És komolytalan. Mert a szó idegen számomra, mint fülnek a fény és szemnek a hang, mert nem különböztetem meg a szavakat, ahogy nem különböztetem meg az édeset a sóstól, nekem egyformák. Egy szónak sem hiszek.

Bal: Én nem tudok a szavak után menni. Nem tudok ravaszkodni, meszterkedni, nem tudok elegánsan eligazodni a szavak körén és görbében, példázatán és csavaros értelmén, nem tudok himelni-hámolni, köntörfalazni, ködösíteni, „tétéleket felállítani és megoldani”, ringani, mint a hintán és csuszkálni jéghideg beszélgetéseken, tetszetős mutatványokat, parádékat és bravúrokat csinálni, mint majom a cirkuszban, nem tudok barátságosan vállat veregetni, diplomatikusan megszóritani az el-lenséges diplomata jobbját, vagy egy másik kezét gálánsan csókra emelni. Én nem vagyok szenvelgő nő, nem vagyok házibarát, nem vagyok dáma, nem vagyok nagyvilág, se Akadémia, se énekes-komikus. Én Molière vagyok.

Jobb: Molière? És mi még?

Bal: Csipisz. Én szemtelen vagyok, mint Figaró. Én vagyok a te laká-jod. Míg te meztelenül mindenféle kézfogással prostituálod magad, én addig tartom a kesztyűdet, mint egy

római rabszolga. Uszályhordozód vagyok, csoszogok utánad, te meg társalogsz, szerepelsz, látóhatárt tágitasz, világokat építesz: te építő, zseni, Demiurgosz vagy. Te vagy az Ő büszkesége, ereje, bölcsessége, leleményessége, te vagy az Ő értelme. Egy szóval: te kéz vagy!

Jobb: És te mi vagy?

Bal: Én? Fogóeszköz. Én még mindig csak járóvégtag vagyok, mellső láb, csáp, ál-végtag. Én Őt a földhöz kötöm, mint a lába: mert én még mindig tudok járni. Éjszakánként futásról, fáramászásról álmodom, szakadékokat ugrok át és ilyenkor érzem a tárgyak ellenállását, és érzem az erőt a körmeimben. Az, ami nekem nyersanyag, kemény, forró, nyirkos, mint a kő, tűz és víz, az neked égetett föld, korinthusi váza, Vénusz, rakéta és H₂O. Ezért érzem, hogy Ő vizet kíván, ha szomjas, hogy vidámságra vágyik, ha szomorú. Ezért érzem, hogy élni akar, amikor azt mondja, hogy véget kell vetni mindennek.

Jobb: Igen ám, de amikor szomjas, én kínálok vízzel.

Bal: Te? Nem, te csak megnyitod a csapot, és Ő az én tenyeremből iszik. A víz rajtam csorog végig: én érzem, hogy üdft, hogy végiggyurul a torkán. S utána azt az elégedettséget is érzem, hogy eloltotta szomját. Te még a szomjúságra is formát, az ivásra is stílust találtál. Te közte és a Természet között állsz, mint valami botcsinálta döntőbíró és cenzor, mint valami szertartás-mester, mint valami szűrőkészülék. Mindaz, ami Őhöz jön, ujjaid között kell, hogy átszűrődjék, mindent meg kell érintened, tapintanod, mindent meg kell változtatnod a magad izlése szerint. Mindenre rá kell nyomnod tolakodó hüvelykujjad és korlátoltságod bélyegét.

Jobb: Csak nem akarsz, hogy Ő levelet legeljen és fakérget rágjon? A Természet Őt nem dédelgeti...

Bal: Az igaz. Azért is tudtad „legyőzni” a természetet. „Eltüntetted a hegyeket” és „megszelídítetted a vizeket”. „Foglyul ejtetted a villámokat” és a markodban most borzalmas erőt tartogatsz, amivel — mondják — egyetlen pillanat alatt el lehetne pusztítani a világot. Tenyeredben tartod a Földet, mint egy labdát, amit bármikor beledobhatsz

a világűrbe. No, mire vársz, ó, te Mindenható?! Miért nem dobod a labdát a csillagok közé, hogy porrá zúzódjék? Miért nem fejezed be nagy Művedet?

J o b b: Én nem akarom elpusztítani a világot.

B a l: Nem akarsz? Hát van-e olyan század, amit nem kaszaboltál össze késsel és nem lyuggattál át puska-golyóval? Nem a szavak, hanem a te öt ujjad műve volt ez.

J o b b: De a szavak előbb voltak.

B a l: És mit tettek volna a szavak nélküled? Veszekedtek volna, ütötték volna egymást, fáradtan lehullottak volna: ebből még soha senkinek se származott baja.

J o b b: Hát a becsület?

B a l: Kinek a becsülete? Magyarázd meg nekem e nemes szónak az értelmét. Te azt nevezed becsületnek, amikor viszket a tenyered, amikor dobolnak, táncolnak az ujjaid és eszeveszetten késhez nyúlsz? Becsület?! Talán az, amikor ujjadat a puská ravaszán tartod? Az a becsület, amikor három ujjal tartod a tollat, amely embereket öl?

J o b b: Tollat? Miféle tollat?

B a l: A rögtönítlő bíróság bírájának töltőtollát. Már elfelejtetted? A vádlott néhány szó miatt került elénk. Nem két kezének cselekedete, hanem szavak miatt. De téged nem érdekelt, hogy a szó véletlenül szaladt ki a száján, hanem egyszerűen feljegyezted a tényeket. Mondta és elismerte — neked ennyi elég volt. Pedig olyan sápadt volt szegény, mint a halál. Utolsó másodperceit számolgatta... Rémülten nézett rád, ujjaidnak minden mozdulatát figyelte, mintha már a pusztá mozdulatod is meg tudná ölni. Téged Véres és Vaskéznek neveztek. Aranytöltőtollad hegyén az irídium már megkopott a sok gyilkolástól. S e nemes fém apró pontocskája fásultan csúszott a papíron, mintha unatkozna. Mintha unalmában kínai szavakat írta le: meg — öl — ni, ni — meg — öl, öl — ni — meg, meg — öl — ni, és idillikus házikót rajzolna virágoskerttel és kerítéssel, sőt még füstölő kéményt is. De a tollad hegye a papíron sétálva — meg — öl — ni, öl — meg — ni, öl — ni — meg — egyetlen sortűzzel lerombolta az idillikus házikót, a virágoskertet és a kerítést és mindebből az idillből csak a puskacső füstje

maradt meg... Három hirhedt ujjaddal már megfogtad a töltőtollat, és elszántan a papír fölé hajoltál. Ekkor, magam sem tudom miért, megfogtalak és törölgetni kezdtem a tintafoltot a mutatóujjodon, hüvelykujjammal dörzsölgettem a mutatóujjadat és így szóltam:

Hangtér-változás: nagyobb terem, a háttérben zsongás.

B a l (kérlelve suttog a mikrofonba): Mit vétettem neked? Nézd, milyen sápadt, s hogy reszket. Nem elég ez neked? Hallgatja szíve utolsó dobbanását és számol...

V á d l o t t (szomorú zenével kísért visszhang): 8, 9, 10, 11, 12, 13...

Lehalkítani.

B a l: Számolja a szíve dobbanását. Ne szakítsd félbe!

J o b b (a mikrofonba: valamivel hangosabban suttog): „Szíve dobbanását? Ez, kedves barátom, azt latolgatja, hogyan tudna megszabadulni! Miféle szív? Meg akar puhítani bennünket sápadt arcával. Te már felültél neki, de én nem. Ismerem én már ezt a trükköt!”

Ismét az előbbi hangtér

B a l: Trükknek mondtad, hogy reszket egy ember, aki önmagával fogadott, hogy legalább még háromszázig elszámolhat... Újra megfogtad a tollat, s a papír fölé hajoltál.

Hangtér-változás: nagyobb terem, a háttérben zsongás.

B a l (suttogva): „Legalább most remegjél! Hát csakugyan képtelen vagy remegni? Remegned kellene, és olyan nyugodt vagy, mintha csak rossz jegyet adnál egy diáknak.”

J o b b (suttogva): „Nincs miért remegnem. Kötelességemet végzem.”

Ismét az előbbi hangtér.

B a l: És írni kezdted. Lassan, nyugodtan, gyöngybetűkkel leírtad a te jólismert H-betűdet, az erőszakos, gyilkos halál első betűjét.

Hangtér-változás: nagyobb terem, a háttérben zsongás.

B a l (erősebben suttog a mikrofonba): „Ide figyelj! Ne írd! Nem hallod? Nem hallod, hogy számol?”

Vádlott (szomorú zenével kísért visszhang — most gyorsabban számol, mint az előbb): 87, 88, 89, 90, 91...

Lehalkítani.

Bal: Mennyire siet, hogy eljusson a háromszázig. Ne szakítsd félbe!

Jobb (a mikrofonba): Félbe kell szakítanom!

Bal (a mikrofonba): Miért kell félbeszakítanod? Úgyis abba fogja hagyni. Senki se tud a végtelenségig számolni. Ez csak számbeli különbség. Egészen jelentéktelen különbség a végtelenségben."

Jobb: Számunkra igenis jelentős. (Gúnyosan.) Mi nem a végtelenségben élünk. (Öntelten, határozottan.) Mi a földön élünk.

Bal: Éppen azért, mert a földön élsz, mert csak öt ujjad van, néha még annyi se, hagyd meg a kezeit, nem vétettek neked semmit. Nem a kéz beszélt, hanem a nyelv.

Jobb: Mind a kettő beszélt: a kéz is, a nyelv is! Ő beszélt, teljes valóságában!

Bal: A kéz is beszél? Nem, ez lehetetlen. Hazudsz! A kéz nem beszél. Nézd, milyen ijedtek és ártatlanok a kezei, milyen görcsösen szorongatják egymást az utolsó ölelésben. Búcsúzkodnak. Visszaemlékeznek gyermekkorukra és sírnak. Visszaemlékeznek a játékokra, szétvert játékszerekre, madarakra, parittyákra és bevért ablakokra, kiömlött tintára, ollóra, sárkányra és a körmük feketéjére. Hagyjad a kezeket. Tépnéd ki inkább a nyelvét, mint a gyerekek, aki csúnya szavakat beszél, de a kezét nem bántsd. A kezek ártatlanok."

Vádlott (szomorú zenével kísért visszhang: még gyorsabban számol): 153, 154, 155, 156, 157...

Lehalkítani.

Jobb: Ártatlanok? Bolond vagy! De még mennyire bűnösök a kezek!

Bal: Bűnösök a kezek? Hát nem a nyelv beszélt?

Jobb: De igen. De amit a nyelv mondott, azt a kezek jóváhagyták.

Bal: Jóváhagyták? Hogyan?

Jobb: Hogyan? Hogyan?! Fel kellett volna lázadniok ellene, vissza kellett volna tolni a nyelvet a szájba és vigyázni, hogy ne lefetyeljen. Egyszóval: be kellett volna fogniok a pofá-

ját! De a kezek alattomosan behúzódtak a zsebbe. Szóval, egyetértettek!

Bal: Egyetértettek, mivel?

Jobb: A sértegetésekkel!

Bal: És kit sértejt meg?

Jobb: A becsületünket!

Bal: Úgy? A becsületet? Ezt itt a karodon?

Jobb: A karomon? Mi van a karomon?

Bal: A becsület.

Jobb: A becsület a karomon?

Bal: Talán szégyen az, amit a karodon hordasz? Ezek a tüzes nyilak, az a bomba, ez a vesszőnyaláb baltával és ez a horogkereszt, ez szégyen talán?

Jobb: Nem. Az becsület!

Bal: Na, látod: becsület a karodon! És Ő ezt a becsületet megsértette. Azt mondta, hogy elege van a nyilacskákból és bombákból, a baltákból és keresztzekből: mindenből elege van!

Jobb: Na és? Ez semmi?

Bal: Semmi.

Jobb: Valakinek a becsületébe gázolni, semmi?

Bal: Semmi. Mert a te becsületednek van nyila, bombája és baltája, még keresztje is, az övének meg egy lyukas garasa sincs.

Jobb: Neki is van becsülete?

Bal: Miért ne lenne? Neki talán nem lehet becsülete?

Jobb: Nem lehet!

Bal: Persze, a tiéd mindenesetre láthatóbb. Felűnő helyen van, arannyal és selyemmel hímezték, dőlőfösen parádézik a városban, kihívóan viselkedik, az övé meg a szobában sétál, fogolyként rohagál a házban, mint az őrült, felkapaszkodik a padlásra, felmegy a háztetőre és szeretné beleordítani a világba a sérelmét...

Vádlott (az előbbi akusztika: még gyorsabban számol): 234, 235, 236, 237...

Lehalkítani.

Jobb: Sérelmét?

Bal: Sérelmét, amit a te Selymed és Aranyod okozott neki. De mindez: néhány elharapott szó és egy lyukas garas.

Jobb (keményen, fenyegetően): Isten bizony, te is gyanús vagy nekem!

Bal: Gyanús? Az igaz, hogy én is tartok egy lyukas garast a zsebben, de csak irigységből. Ez különben, úgy

látszik, szerencsét hoz neked, mint az akasztott ember kötele. Vigyázz tehát a garasomra, mint a becsületedre. (Határozottan) Most pedig kezdjük! A vesszőnyalábos balta és a horogkereszt nevében, írjad! Old meg a kezeit! Ha becsületérzés lett volna benne, nem mutat fügét. Igazad van! Nem foglak meggátolni!

V á d l o t t (az előbbi akusztika): 292, 293, 294, 295, 296...

Lehalkítani. Ismét a régi hangtér.

B a l: Még háromszázig se számolhatott, mert te már a H-betűhöz hozzáírtad a Halált jelentő négy betűt. A szemed se rebtent.

Rövid szünet.

B a l: Még azon az estén — meg se mosakodtál — kócoltad selymes haját, simogattad az arcát és ujjaid remegtek a szerelemtől. Ugyanazok az ujjak, melyek reggel képtelenek voltak megremegni a haláltól, este reszkettek a szerelemtől. Ki mondja, hogy a szerelem nem erősebb a halálnál? Kiváltképp a magunk szerelme erősebb a más halálánál!

J o b b: Minek beszélsz a szerelemről? Te nem tudod, mi a szerelem. Első érintkezés, amikor az ujjak keresik egymást a sötétben és egyszerűen egymáshoz érnek és úgy reszketnek, mintha két árammal telt villanyvezetékhez értek volna...

B a l: Igen. És röpködnek a szikrák. Rövidzárlat és sötétség. És vége a szerelemnek. És aztán? Becsület? Kótelesség? Balta? Bomba? Aranytöltőtoll, amelyből a halál csöpög?

J o b b: Szeszélyes vagy és bolond!

B a l: Te meg értelmes és bölcs! Engedj el!

J o b b: Mi bajod? Mit bolondozol? Ne csinálj botrányt az utcán!

B a l: Engedj el! Nem akarok többé vedleni!

J o b b: Hát kivel akarsz lenni? A lábakkal?

B a l: Ha mindjárt a lábakkal is! Azok legalább tisztességesek! Tisztességesek, mint a lovak.

J o b b: Igen. És buták, mint a lovak. Csak jární tudnak és terhet vontatni. Nem tarthatsz velük. Te mégis kéz vagy!

B a l: Nem vagyok kéz, és nem is akárok az lenni! Szégyellem magam, hogy kéz vagyok!

J o b b: Mi szeretnél lenni? Mellső láb talán?

B a l: Akármí, csak kéz nem!

J o b b: Mégis kéz vagy, mint én.

B a l: Mint te?! Soha! Engedj el!

I.: És a bal kirántja magát a jobb öléléséből...

II.: behúzódik a zsebbe, babrá!

III.: mintha keresne valamit,

II.: de nem talál semmit, mert nem is keresett semmit.

IV.: Dühös volt.

III.: Előbújik... dacosan lóg oldalt és idegesen játszik az ujjáival.

II.: A jobb hátul marad, üresen és szórakozottan. Aztán rándul egyet, megmozdítja a hüvelykujját, oldalra csúszik és kísérni kezdi a léptek ütemét.

I.: Látom, hogy haragban vannak, de nem hiszek a haragjukban.

II.: Olyanok, mint az állat- vagy növény-szimbiózis.

III.: Kéz kezét mos.

IV.: Igaza volt a jobbnak!

I.: Egyik olyan, mint a másik, de mégis: mind a kettő kéz.

Rövid szünet.

II.: Egy kisfiú és egy kislány tart feljüket. Fogják egymás kezét és csa-csoznak. De a kezek előtt elhallgatnak, mint a tücsök, ha ember közeledik feléje.

III.: Elengedik egymás kezét, szétválnak. A kislány a jobbkez mellett halad el csendben, mintha valami hibát követett volna el. A jobb megsimogatja a kislány vörös haját.

II.: A kislány hálásan tekint rá.

IV.: A kisfiú a balkéz mellett halad el, bátran. Szemtelenül végigméri, mintha az útjában állna.

III.: A bal ügyetlenül megfricskázza a gyerek orrát.

IV.: A kisfiú ráköp.

I.: a bal ösztönösen felemelkedik és tréfásan a gyerek feje fölé lendül, mintha legyet akarna fogni.

IV.: De a jobb a magasba lendül és arcul üti a gyereket.

I.: A gyerek felsikolt.

B a l: Miért bántottad a gyereket?

J o b b: Azért, mert rádköpött!

B a l: Engem köpött le, nem tégedet!

J o b b: Téged vagy engem, mindegy. Nem engedem meg, hogy ránk köpjenek!

Bal: Megfricskáztam az orrát.
 Jobb: S ezért mindjárt köpni kell?
 Bal: Lehet, hogy fájt neki. Ügyetlen voltam...
 Jobb: Képzelem... Mindegy, akkor se szabad senkit leköpni! Ez illetlenség!
 Bal: És valakinek az orrára ütni nem illetlenség?
 Jobb: Nem ütöttem, hanem csak megfricskáztam az orrát: ez nem ugyanaz. Különben se haraptad le az orrát.
 Bal: Nekem se esett le a gyűrű az ujjamról, hogy rámköpött.
 Jobb: Leköpni valakit, a legnagyobb sértés!
 Bal: Becsületsértés?
 Jobb (*végső türelemmel*): Igen, becsületsértés!
 I.: De a gyerek ordított a csattanós sérelem miatt.
 Gyerek: Ta-ta-a-a... Ma-ma-a-a...
 Jobb (*csodálkozva*): Nézd csak a rossz kölykét, hogy ordítozik! (A balhoz.) Gyere, majd megtöröllek.
 Bal: Nem kell. Már megtöröltem magam.
 Jobb: Tudom, a nadrágban.
 Bal: Nem a nadrágban, hanem a kabátban! — Vigyázz, jön az apja!
 Apa (*türtöztetve*): Miért bántotta a fiamat?
 Jobb (*kihívóan*): Mert szemtelen és neveletlen.
 Apa (*sértődötten*): Mit csinált?
 Jobb (*indulatosan*): Mit? Leköpött!
 Bal: Nem téged, hanem engem.
 Jobb (*erélyesen*): Mindegy, leköpött bennünket!
 Apa: Köpött, csak úgy minden ok nélkül?
 Gyerek (*sírva*): Nem igaz, tata. Ez itt előbb az orromba ütött...
 Jobb: Egy kicsit megfricskázta az orrát, ő meg mindjárt ráköpött.
 Apa (*dühösen, ordít*): Igaza volt. Én is rátok köpök! (Köpés.) Gyilkosok!
 I.: A jobb felemelkedik, teljes erővel a magasba lendül,
 II.: az apa elhárítja az ütést,
 III.: meglendül és elkapja a jobbkez hüvelykujját.
 IV.: A jobbkez feljajdul
 I.: ekkor a bal is fölemelkedik
 II.: és megragadja az apa torkát.
 III.: A jobbnak több se kellett:
 IV.: Üssed!
 I.: A jobbkez ökölbe szorul. Üti-veri az apa arcát,
 II.: Az apának megered a vére.

III.: Vér csorog a balkézen.
 IV.: Véres emberi arc.
 III.: És két véres kéz.
 I.: A kislány felsikolt...
 II.: odafut, hogy kezével felfogja apja vércseppeit
 III.: nehogy a földre hulljanak.
 IV.: A kislány odaugrik
 I.: elkapja a balkezet és mélyen a húzába harap.
 II.: A bal felüvölt a fájdalomtól. Elengedi az apát.
 III.: Az apa megszökik...
 IV.: legyőzötten.
 I.: Remeg a térde
 II.: szügyelli magát a gyerekei előtt.
 III.: A gyerek elengedi a balkezet.
 I.: Az fejbevágja.
 II.: A gyerek hősiezen viseli el az ütést.
 III. Ekkor a Lábak, a szófogadó lovak az apa után erednek.
 I.: De a gyerek a Lábak elé veti magát
 II.: Nem azért, hogy kegyelmet kérjen
 III.: Hanem, hogy megijessze a lovakat,
 II.: hogy felbukjanak.
 IV. És a balkéz is, a jobbkez is elterül a kövezeten.
 I.: Két véres kéz hever az úton...
 II. megszégyenítve
 III.: tehetetlenül,
 IV.: mint két eldobott kesztyű.
 Bal: Átkozott kölyke!
 Jobb: Miért nem ütöttem úgy meg, hogy elöntse a vér?
 Bal: Megütöttem.
 Jobb: Ügyetlenül, mint egy kezdő!
 Gyere segíts, hogy felkeljek. Úgy érzem, hogy eltört a hüvelykujjam.
 Bal: Fáj?
 Jobb: Rettenetesen.
 I.: A fal gyengéd és figyelmes.
 II.: Fölkelnek.
 III.: Két véres kéz.
 I.: Az arc rájuk köp...
 II.: hogy lemossa róluk
 III.: a vért és a földet.

Rövid szünet.

I.: Két hátratett kéz
 II.: járja a világot
 III.: Ölelkezve
 IV.: Szerelmesen
 I.: elválászthatatlanul
 II.: egymásba fonódva.
 III.: Két kéz!

Németh P. István fordítása